

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Merimiesasiain neuvottelukunnan kokous

Pöytäkirja
16.6.2022

Aika: Keskiviikko 16.6.2022 klo 9.00 – 10.00

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat: Kröger, Tarja TEM, pj.
Steiner Nico, TEM,
Jämsén Katariina, TEM, siht.
Nieminen Elli, TEM, siht.
Hankaankorpi, Mari TEM
Ylitepsa, Johanna TEM
Alstela Aino-Maija, Traficom
Mukala, Kristiina STM
Peltola Katja, LVM
Pajukoski Noora, STM
Kallio Sannaleena, Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Mörn Pipsa, Suomen Laivanpäälystöliitto ry
Mattila Maija, Suomen Varustamot ry
Alatalo Joachim, Suomen Konepäälystöliitto ry
Leikkonen Heikki, Arctia

Asialista:

1. Kokouksen avaaminen

Avattiin kokous klo 9.00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Sannaleena Kallio ehdotti, että edellisen kokouksen pöytäkirjaan lisätään maininta siitä, että luottamusmiehen tiedonsaantioikeuden taustalla on luopuminen katselmusjärjestelmästä merenkulussa. Työsopimuksen ja työsuhteen ehtojen tarkistaminen siirrettiin luottamusmiehen tehtäväksi.

Todettiin, että Sannaleena Kallion ehdottama lisäys tehdään edellisen kokouksen pöytäkirjaan ja hyväksytään pöytäkirja muilta osin.

3. HE-luonnos palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muutoksesta

Mari Hankaankorpi/TEM esitteli palkkaturvalainsäädäntöön ehdotettuja muutoksia. Muutokset koskevat mm. palkkaturvaviranomaisen tiedonsaantioikeutta yksipuoliseen tuomioon perustuvien saatavien määrästä, sovintoon perustuvia saatavia ja asianosaisten tietojenantovelvollisuutta. Merimiesten palkkaturvalaissa ei ollut tarpeen säätää vastaavasta työvoiman törkeää hyväksikäyttöä koskevasta säännöksestä kuten maapuolen palkkaturvalaissa. Tarkoituksena on, että

lausuntokierros alkaa seuraavalla viikolla ja että hallituksen esitys annettaisiin syyskuun loppupuolella.

Joachim Alatalo/Suomen Konepääallystöliitto esitti kysymyksen sovintoon perustuvia saatavia koskevan selvitysvelvollisuuden laajuudesta.

Todettiin, että selvityksessä täytyy erotella, mistä saatavalajeista sovintona maksettava summa koostuu ja miltä ajalta ne ovat syntyneet. Palkkaturvana korvattavat työsuhteesta johtuvat saatavat on pystyttävä erittelemään sovintosumman mahdollisesti sisältämästä muusta korvauksesta, jota ei korvata palkkaturvana.

4. ILO MLC STC –kokouksen (5.-13.5.) lopputulemat

Elli Nieminen kertoi toukokuussa Genevessä järjestetyn ILO MLC STC –kokouksen lopputulemista. Kokouksessa hyväksyttiin resoluutioita ja muutoksia MLC:n ohjeistoon. Kokousraportti sekä hyväksytyt muutokset ja resoluutiot on lähetetty neuvottelukunnalle. ILO:n sivuilla julkaistaan lisäksi kokousraportti.

Osa muutosehdotuksista on luonteeltaan sellaisia, että kansallinen lainsäädäntö täyttää ne. Joidenkin ehdotusten osalta muutostarpeita on vielä selvitettävä ja mahdolliset muutokset on saatettava voimaan kahden vuoden kuluessa. Osa ehdotuksista siirrettiin käsiteltäväksi seuraavassa ILO MLC STC –kokouksessa. Resoluutiot eivät ole luonteeltaan sitovia. Suomi ja muut EU-maat äänestivät hyväksytyjen muutosehdotusten hyväksymisen puolesta. Ehdotukset hyväksyttiin lopullisesti ILO:n kesäkuun työkonferenssissa.

Todettiin, että mahdollisia muutostarpeita ryhdytään selvittämään.

5. Komission kysely merenkulkijoita koskevan direktiivin 2015/1794 täytäntöönpanosta ja soveltamisesta

Elli Nieminen/TEM kävi läpi komission kyselyä ja vastauksen valmistelua. Eräisiin kysymyksiin toivotaan näkemyksiä neuvottelukunnan jäseniltä.

Maija Mattila/Suomen Varustamot totesi, ettei hänen tiedossaan ole kollektiivi-irtisanomisiin tai yhteistoimintalakiin liittyviä riitoja. Merenkulkijoiden määrän vähentyminen on viime aikoina liittynyt koronaan, eikä joukkovähentämisdirektiivin soveltamisalan laajentumiseen merenkulkuun.

Sannaleena Kallion/SMU mukaan on ollut alusten myyntejä, joihin on liittynyt yhteistoimintaneuvottelu. Neuvottelut eivät kuitenkaan ole johtaneet irtisanomisiin.

Todettiin, että kyselyn vastausten laajuutta pohditaan.

6. Muut mahdolliset asiat

.- tiedoksi; merenkulkijoiden terveystarkastusten ruuhkautuminen merimiesterveyskeskuksissa

Kristiina Mukala/STM kertoi merenkulkijoiden terveystarkastusten ruuhkautumisesta.

Merimiesterveyskeskukset ovat tällä hetkellä ruuhkautuneet eivätkä kaikki merenkulkijat pääse tarkastukseen ja saa työssä vaadittavaa lääkärintodistusta. Todistusten voimassaolon umpeuduttua kyseiset henkilöt eivät voi työskennellä merityössä. Merenkulkualalla on tällä hetkellä merkittävä työvoimapula, ja ongelmat lääkärintodistuksen saamisessa pahentavat tilannetta entisestään.

Maija Mattila/Suomen Varustamot kertoi, että tarkastus on suoritettu yksityisessä terveydenhuollossa, jos merimiesterveyskeskuksesta ei ole saatu aikaa lääkärintarkastukselle. Keväällä annettujen lääkärintodistusten voimassaolo umpeutuu pian. Lääkärintodistusten saamisen viivästyminen aiheuttaa varustamoille merkittäviä hankaluuksia toiminnan järjestämisessä ja työntekijöille ansionmenetyksiä. Myös merenkulkualan opiskelijat kuormittavat merimiesterveyskeskuksia.

Päätettiin tehdä esitys siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä liikenne- ja viestintävirasto viipymättä arvioisivat yhdessä tilannetta ja erityisesti sitä, millä keinoilla merimiesten lääkärintodistuksista annetun lain piiriin kuuluville työntekijöille voidaan joko mahdollistaa lääkärintodistuksen myöntäminen ajoissa, tai jos tämä ei ole mahdollista, arvioida sitä, sallisiko voimassa oleva lainsäädäntö tässä poikkeuksellisessa tilanteessa sellaisten poikkeusten käyttöönoton, joka turvaisi työvoiman saatavuuden ja merenkulkijoiden mahdollisuuden tehdä töitään kesän ja syksyn 2022 aikana. Tilanne kesäkuussa 2022 on siinä määrin vaikea, että pikaisia toimia vaaditaan ja arviointi olisi tehtävä kaikkien kolmen osapuolen yhteistyönä.

7. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 10.22.

Pöytäkirjan vakuudeksi,
Katariina Jämsén